

CONSELLS AL CAMINANT

Un itinerari de la Natura agermana l'espai geogràfic amb les persones que el caminen.

- Convé que vages seguint el camí sense apartarte'n i no crees senders nous.
- Deixa el recorregut més net que en arribar, les teues deixalles, i si pot ser alguna que trobes, diposita-les al tornar a Olocau.
- El foc és l'enemic més gran de la nostra natura, no encengues fogueres, i si fumes presta molta atenció.
- Contempla les plantes, els animals i les construccions rurals sense destrossar-les, no arranques plantes ni flors que no siguin per estudiar-les. Pren notes, dibuixa i fotografia.
- Observa els animals sense molestar-los, si dus gos, feste'n responsable.
- Respecta les propietats locals i les collites dels camps, creua sempre pels senders.
- Atenció als aljubs, fonts, basses i sèquies, són uns dels bens més estimats pels veïns d'Olocau. No les embrutes ni les contamines i si la font té aixeta deixa-la tancada.
- Oblida't dels vehicles de motor, i deixa el cotxe a Olocau, el soroll també és una forma de contaminació.
- Gaudeix del paisatge, del silenci i la mirada i si observes les senzilles normes que donem, ben segur que la natura i Olocau t'ho agrairà.

EDITA:

AJUNTAMENT D'OLOCAU
Regidoria de Medi Ambient

COL·LABORA:

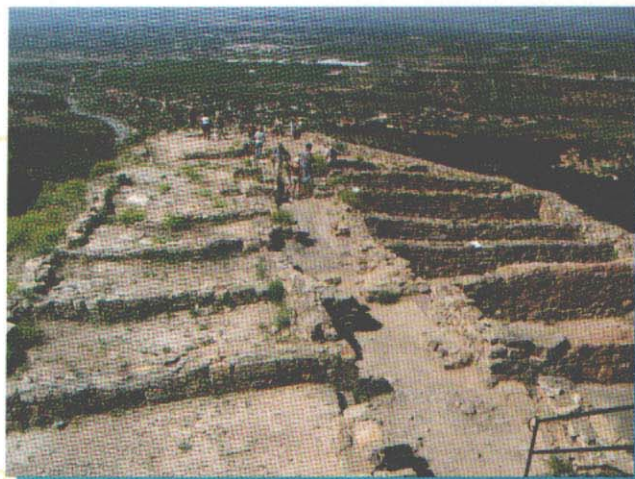
Centre de Documentació
de la Serra Calderona

institut
d'Estudis Comarcal del Camp de Túria

ITINERARI DE LA TALAIA IBÈRICA DEL PUNTAL DELS LLOPS

4

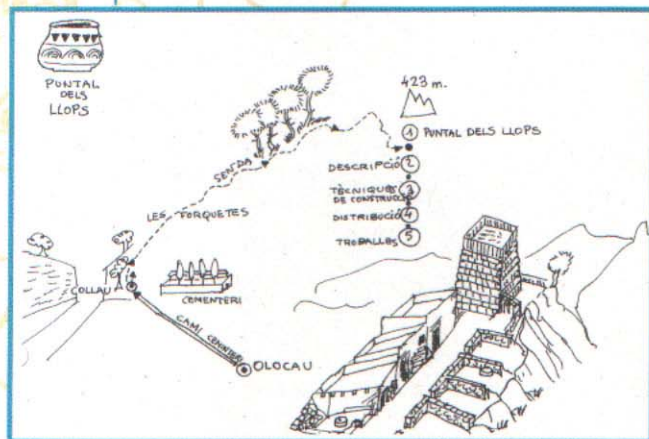
COLOR: OCRE

LLOC: PUNTAL DELS LLOPS

CARACTERÍSTIQUES: HISTÒRICA, PANORÀMICA

TEMPS: TRES HORES

TERRENY: PENDENTS

EIXIDA

A l'entrada de la Vall venint de València, a l'esquerra, està el camí que porta al cementiri municipal. Justament al començament d'aquest camí, a l'esquerra, comença la senda per pujar al cim del Puntal dels Llops, situat a 423 m d'altitud. La senda entre pins ens va mostrant poc a poc una panoràmica del Camp de Túria i de les poblacions de Marines, Lliria i el tossal de Sant Miquel, Casinos, el nou Domenyo, Benaguasil, Riba-roja, la Pobla de Vallbona, l'Eliana i Bétera.

ITINERARI

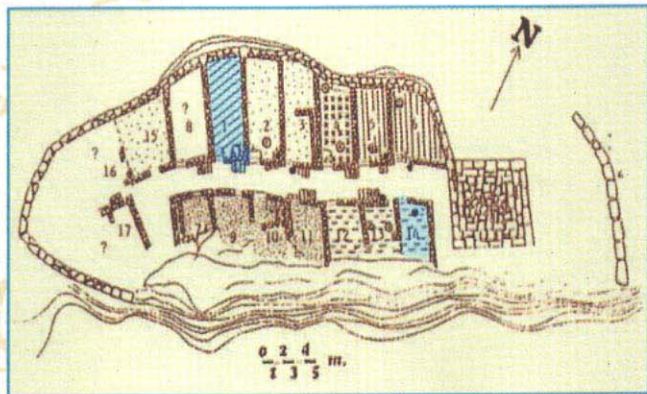
LA VISTA PANORÀMICA

Una vegada situats al cim de dalt de la torre ibèrica podeu contemplar la vista panoràmica. En primer lloc doneu una ullada a la Vall d'Olocau, Marines i Gàtova, un dels pocs punts d'on es veuen els tres pobles que la formen, juntament amb el Hisn al-Uqab, castell que donaria nom a la vall i a l'actual vila d'Olocau. Observeu també com el barranc s'obri pas entre aquestes muntanyes formant la vall.

També podeu donar una mirada a la serra Calderona que us mostra el seu sector central conegut com Muntanyes de Portaceli, al qual pertany la vall. Fixeu-vos com a dalt de Gàtova es veu el cim del Pic de l'Àguila, nom que ens recorda la paraula sarraïna al-Uqab, que vol dir "l'àguila". Seguint el perfil, tenim el cim del Gorgo (907 m), màxima elevació del Parc Natural de la Calderona.

Als vostres peus també trobareu els plans del Camp de Túria i, en primer lloc, al pla de la Maimona, el poble nou de Marines; i al fons, el tossal de sant Miquel, on va estar la ciutat ibèrica d'Edeta, capital de l'Edetania, a la qual va pertànyer com línia avançada de defensa aquesta atalaya ibèrica.

DESCRIPCIÓ DE LA TALAIA IBÈRICA DEL PUNTAL DELS LLOPS

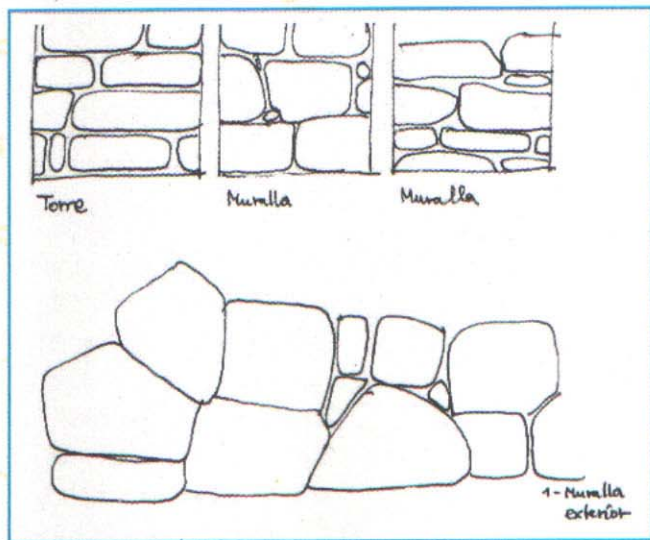
Aquest poblat fortificat fou violentament destruït i abandonat a principis del segle II a C. La destrucció violenta es relaciona amb la Segona Guerra Púnica, entre Roma i Cartago. El primer episodi de la guerra fou la pressa de Sagunt, ciutat ibèrica aliada dels romans, per les tropes d'Annibal.

Situat a sobre un recinte de l'Edat del Bronze, aprofitant la seu muralla. Es un recinte allargat e irregular, l'eix major del qual és d'uns 60 m, orientat en sentit NE-SW, i l'amplària màxima, d'uns 16 m.

PARADA 3

TÈCNiques DE CONSTRUCCIÓ

Les tècniques de construcció del murs presenten tres formes. Observa-les en el dibuix i tracta de reconèixer-les en la teua visita. Fixa't en els murs de la torre. Observa el mur de la part exterior situat front a la torre, del qual mostrem un dibuix. Localitza'l.

Ara observa els murs que separen els habitacles i fixa't que, fins una altura de 50 o 70 cm, estaven construïts amb pedra en la major part dels poblats ibèrics. En el cas nostre superen el metre d'alçària, especialment entre els apartaments i entre aquests i el carrer. Després, els continuaven amb blocs de fang pastat amb palla i calç, que tenien unes dimensions de 10x30x40 cm

La coberta estava formada per un entramat de canyes, joncs i rames, tal vegada trenats com els canyissos, sobre la qual s'estenia un morter de terra amb una lleugera pendent per tirar les aigües cap al carrer o cap l'exterior del poblat. Tot aquest material estava recolzat en troncs de diàmetre variable, en funció del pes de la coberta; la separació entre ells podria estar en torn als 15 o 20 cm.

DISTRIBUCIÓ DE L'HABITATGE

PARADA 4

El poblat sembla distribuït en dos grans conjunts, separats pel carrer central. Els departaments del sector est, de menors dimensions, tenen l'accés al nivell del carrer, mentre els de l'oest, més grans, tenen un desnivell fins a 1 m. i tenen graons de lloses de rodono. La presència d'estructures graonades en les façanes dels departaments 1, 3, 4, 11, 13 i 17 fa pensar en escales d'accés a un pis superior o terrat.

Els espais 1, 2, 3 i 4 semblen ser els més importants. Els habitatges 5, 6 i 13 semblen ser els dedicats a les transformacions d'aliments, amb els molins de moldre els aglans de carrasca i altres cereals, amb la farina dels quals s'alimentaven. En ells s'han trobat algunes àmfores amb restes de cereals cremats, aglans i mangranes. Les cases estaven tancades amb portes de fusta i amb claus, de les quals s'han trobat alguns exemplars en aquest lloc.

El repertori d'objectes trobats en les excavacions realitzades és majoritàriament el dels objectes ceràmics, i molt menys nombrós el de bronze i ferro. Els ibers fabriquen la immensa majoria de la ceràmica que necessiten. La cultura ibèrica generalitzà la tècnica del torn, la coccio en forns tancats i la pintura sobre la ceràmica.

El repertori de produccions ceràmiques dona lloc a tres grans grups: recipients per a líquids, com són àmfores, tonellets i gerres; utensilis per cuinar, de textura basta; i elements de vaixel·la. Cal destacar l'ús generalitzat dels recipients en forma de barret de copa, forma típica de la cultura ibèrica, que va circular amb èxit per l'interior de la península Ibèrica i per la resta del món de la Mediterrània.

De les restes ceràmiques destaquen alguns objectes que estan relacionats amb les creences i activitats religioses d'aquell poble. Així, a una de les estances del poblat es van trobar dos pebeters amb el cap d'una dona, les quals representen a la deessa Tanit dels fenicis, la Démeter dels grecs, protectora de l'agricultura. Un altre objecte és un kernos, que sembla ser un vas de cerimònies, en forma d'anell, amb un cap d'animal que pot ser de bou o cabra, la qual cosa fa pensar en celebracions en honor de la fecunditat.

En el departament 2 del poblat es va trobar una massa de plom amb concentració de plata, així com morters de ceràmica i pedra. L'existència d'un forn en aquell recinte facilitava l'activitat metal·lúrgica del lloc. També es van trobar sis lingots de ferro, planxes de plom i escòries de coure.

